

автоматизованої системи АС "Казна" та запровадження промислового продукту ERP, що в комплексі сприятиме удосконаленню управління бюджетними коштами.

Список використаних джерел

1. *Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 №2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>*
2. *Кукса І.М. Удосконалення управління бюджетними ресурсами органами державного казначейства/І.М. Кукса, Н.В.Синько//Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. - № 17 (171). - 2011. – С.213 – 217.*
3. *Прутська О.О. Удосконалення казначейської системи виконання Державного бюджету /О.О. Прутська, О.О. Данилюк[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://intkonf.org>.*
4. *Осадченко О. Проблемні питання казначейського обслуговування місцевих бюджетів/ О. Осадченко // Казна. – 2011. – №1. – С. 24-26.*

Олександр ЗЕЛІНСЬКИЙ
науковий керівник
к.е.н, доц. Данилишин В.І.
ІФННІМ THEY

ПРОГНОЗУВАННЯ І МОДЕЛЮВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

Прогнозування дефіциту бюджету – це наукове дослідження про перспективи виконання доходів та видатків бюджету, перевищення видатків над доходами в певний період часу (місяць, квартал, півріччя, три квартали, рік).

Прогнозування поділяють на дослідницьке та нормативне. Дослідницьке прогнозування базується на передбаченні стану надходжень та видатків бюджету на підставі аналогічних показників за попередні бюджетні періоди на основі аналізу надходжень та видатків бюджету, прогнозуванні цих показників на основі тенденцій та змін, плануючи що в подальшому їх використання буде без змін. [1, 211-215].

Нормативне прогнозування базується на раніше розроблених критеріях та нормах оцінки збільшення чи зменшення доходів, видатків бюджету та його дефіциту.

За метою прогнозування його поділяють на поточне та перспективне, яке в свою чергу поділяється на короткострокове, середньострокове та довгострокове. Так короткострокове прогнозування застосовується при складанні бюджету на наступний рік, середньострокове – на 3 - 5 років, а довгострокове – до 10 років. Більш вірогідним та точним прогнозуванням при виконанні показників бюджету та його дефіциту є короткострокове та середньострокове прогнозування.

Відповідно до термінів прогнозування виділяють наступні методи, які є найбільш придатними для прогнозування дефіциту бюджету:

- 1) екстраполяції - виходячи з динаміки збільшення чи зменшення дефіциту бюджету і відхилення під дією різних факторів;
- 2) моделювання (імітаційне, операційне);
- 3) експертиза (експертні оцінки).

Вибір моделей відбувається в залежності від мети та задачі досліджень.

Прогнозування базується на показниках виконання дохідної та витратної частини бюджету, його дефіциту за попередній рік чи кілька років, показниках їх зменшення чи збільшення у перспективі. Таке прогнозування базується на показниках які дають можливість надати оцінку ефективності економічного розвитку держави і на цій сонові розрахувати показники доходів та видатків бюджету на перспективу та відповідно визначити показники дефіциту бюджету.

В цілому можна виділити три етапи прогнозування: підготовчий, розрахунковий та аналітичний.

- 1). Підготовчий етап включає в себе:
 - а. вибір і оцінку показників дефіциту бюджету;
 - б. вибір і оцінку факторів в умовах зміни мети;
 - в. збір та узагальнення початкової інформації.
- 2). Розрахунковий етап включає в себе:
 - а. вибір моделей за факторами;
 - б. визначення суттєвих зв'язків моделей;
 - в. оцінка суттєвих факторів.

Також при розрахунковому етапі проводиться розрахунок прогнозування показників бюджету, при якому враховуються моделі за факторами та визначаються суттєві зв'язки між ними. Крім того проводиться структурне обґрунтування і оцінка прогнозів на перспективу на підставі оцінки суттєвих факторів.

3. Аналітичний етап включає в себе:
 - а. розрахунок прогнозних значень і коефіцієнтів дефіциту бюджету за прогнозними величинами;
 - б. оцінка прогнозних значень дефіциту бюджету;
 - в. винесення показників дефіциту бюджету на затвердження.[2].

Поставлені проблеми можуть бути в значній мірі вирішені, якщо методика прогнозування буде спиратись на загальні властивості показників, що прогноуються і допускати розрахунки показників по певних моментах часу та за заданий період.

Список використаних джерел

1. Кондрат І. Ю. Прогнозування показників державного боргу як фактора економічної безпеки України/ С. Я. Фаріон //Науковий вісник НЛТУ України:зб. Наук.- Техн. Праць.- Львів 2013.- с. 211-215
2. Лобода Г. Бюджетний дефіцит і державний борг: проблеми моделювання // Теорія і практика управління. 2014. № 4.